

Táblatörzskönyvi adatok rendszerezése a területalapú támogatásokhoz egy gazdakör esetén

Bónai A.

Kaposvári Egyetem, Élettani- és Állathigiéniai Tanszék, 7400 Kaposvár, Guba Sándor u. 40.

ÖSSZEFOGLALÁS

Az informatikai gyakorlatom idejét egy gazdakörnél töltöttem, amely szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozik megközelítőleg 2000 ha szántóföldön (kb.80 db földterület). Az Európai Unióhoz való csatlakozást követően a mezőgazdasági parcellák közül a legtöbbet beléptették a SAPS-, illetve az AKG- programba. Néhány területet egyik programba sem neveztek be, míg voltak olyanok, amelyeket mindkettőbe. A helyrajzi számos és a MEPAR nyilvántartás rendszere nem egyezik meg, tehát az egyes fizikai blokkok mérete is eltér a régi táblaméretektől. A nyilvántartási munkálatokat tovább nehezíti, hogy minden területnek legalább négy különböző nyilvántartási száma van. Az EU- s támogatások igényléséhez elengedhetetlenül fontos az egységes azonosítási rendszer. Nehéz a mezőgazdasági parcellák adatainak nyilvántartása, folyamatos vezetése. Az ebből adódó problémákat szerettem volna megoldani a 3 hónapos informatikai gyakorlatom során. A szükséges adatok egy használható rendszerbe való integrálását az Excel program segítségével valósítottam meg. A területeken elvégzett munkálatokat és azok időpontjait a korábban használt táblatörzskönyvi nyilvántartási rendszer alapján készített táblázatba jegyeztem be.

(Kulcsszavak: helyrajzi szám, nyilvántartási szám, mezőgazdasági parcella, táblatörzskönyv)

ABSTRACT

The systemization of field register's data to application for area based payment in case of an estate

A. Bónai

University of Kaposvár, H-7400 Kaposvár, Guba Sándor u. 40.

I stayed my informatical practice at an estate. It manages plough- land plant growing on 2000acres (app. 80 fields). After support to the European Union, the most of estate's areas was entrance to the Single Area Payment Scheme, and to the Agricultural Environmental Farming Program. Some of these fields were not entrance one of financial aid programs. Others were entrance both of them. The topographical number system is not as same as MEPAR system, so the proportions of parcels are different form the previous registry. Other problem is that every field has 4 identify number at least. Single area system is seriously important to require tenders of EU. Persistently manage and register items of agricultural parcels is a very difficult thing. I would like to solve these problems under my 3-month informatical practice. I integrated the necessary data to Excel table. The table conformation was similar to the previously used field register system. Field works and date was registered in table.

(Keywords: topographical number, registry number, agricultural parcel, field register)

BEVEZETÉS

Minden mezőgazdasági tevékenységet törvények és rendeletek szabályoznak Magyarországon. Ezek közül csupán kettőt említek meg.

Az 1994. évi LV. Törvény 68.§(1) „a földhasználó tartozik megőrizni minden, a talaj védelmével kapcsolatos beavatkozás és tevékenység dokumentációját, továbbá köteles külön jogszabály szerint táblatorzskönyvet vezetni”.

Hazánk mezőgazdaságának szabályozásában az Európai Unióhoz való csatlakozást követően számos módosítás történt. Az 1593/2000 Európa Tanács rendelete szerint a tagállamok számára 2005-től kötelezővé vált egy olyan rendszer üzemeltetése, amelyben a kérelemkezelés minden adata térinformatikai rendszerben kezelhető.

1997-től operatív szántóföldi Növény Monitoring (NÖVMON): termés előrejelzési, termésbecslési program feltérképezte az országot, és több éven keresztül kísérte figyelemmel a vetésterületek alakulását. Mindez megalapozta a MePAR létrehozásának feltételeit.

2000-ben az ország egész területét lefedő műholdas felvételsorozat készült. A MePAR (Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer) kiépítése nagymértékben támaszkodott ezekre a légi felvételekre, illetve a 2003-ra elkészült térképhelyes ortofotókra.

Az új rendszerben olyan összefüggő mezőgazdasági földterületet tekintenek mezőgazdasági parcellának, amelyen egyetlen termelő egyetlen növényfajt, vagy növényfajta természetű, beleértve a pihentetett és a mezőgazdasági területek erdősítési programjában résztvevő területeket is.

A FÖMI (Földmérési és Távérzékelési Intézet) munkatársai létrehozták a MePAR-t, amely megfelel az Európai Unió jogszabályoknak. A FÖMI- a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal megbízásából 2004-óta végzi a rendszerben történő változások aktualizálását és felújítását.

Tehát a földterületek felosztása, valamint azok nyilvántartási rendszere változott meg. A probléma a régi és az új rendszer különbözőségéből adódott, hiszen a helyrajzi számos nyilvántartási rendszer, illetve a MePAR nem egyezik meg sem az időtartományokat, sem a táblaméretek tekintve.

A régi nyilvántartási rendszer egy naptári évet vesz alapul. Az új rendszer ősztől-őszig kéri a táblán végzett munkák időpontjait és azok adatait.

Egy tábla az új nyilvántartási rendszer szerint több fizikai blokkból tevődik össze. A területhatárok is mások, mint korábban voltak. Ebből kifolyólag mások a parcellaméretek is.

Az egyes területek különböző nyilvántartási számot kaptak a különböző programokban. Az említett jelöléseken kívül a területeket ellátták saját használatra bevezetett sorszámos nyilvántartási számokkal is. Mindemellett a dolgozók a parcellák régi, illetve egyedi megnevezéseit használják.

Ezeknek a megnevezéseknek a használata megnehezíti a fizikai blokkok pontos azonosítását, amely viszont elengedhetetlenül fontos a - SAPS-os (Egységes Területalapú Támogatás, melyet Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap (EMOGA) garancia részlege finanszíroz, illetve AKGP-s (Agrár Környezet Gazdálkodási Program) - támogatási rendszerek igénybe vételéhez.

A gazdakör ugyan elnyerte a legtöbb terület esetében a támogatásokat, de nehézkes volt a nyilvántartási rendszer működtetése.

A gazdakör ügyvezető igazgatója a nyilvántartott területeik adatainak rendszerezését kívánta megvalósítani, annak érdekében, hogy a régi rendszer szerinti táblatorzskönyvi nyilvántartási rendszer adatai, illetve a terület alapú támogatásokhoz szükséges adatok könnyen kezelhetők, javíthatók és hozzáférhetők legyenek.

A Tudásközpont 2005 őszén kiírt pályázati felhívására jelentkeztem, és felvételt nyertem első körben. A három hónapos szakmai gyakorlati időmet a fent említett problémákkal küzdő gazdakörnél töltöttem.

A célom az volt, hogy megoldást keressek ezekre a nyilvántartással kapcsolatos problémákra.

ANYAG ÉS MÓDSZER

A szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozó gazdakör számára a szántóterületeken végzett munkálatok naprakész vezetése fontos adminisztrációs tevékenység, hiszen nélküle nem követhető és tervezhető a gazdálkodás.

Munkám megkezdésekor a táblatorzskönyvi nyilvántartást vettem alapul. A régi rendszerben egy oldal jelentett egy parcellát, valamint egy sor egy évet. Az oszlopokban a következőket rögzítették: helység, növényfaj, fajta, vetésterület, talaj-előkészítés, trágyázás, műtrágyázás, vegyszerezés, betakarítás. Az egyes munkálatok táblamérettől függően több napig is elhúzódhattak, illetve időjárástól függően többször vissza kellett térni az adott területekre. Az oszlopokban kerültek bejegyzésre a kezelések időpontjai, valamint néhány esetben egyéb adatok is. A vegyszerezés, illetve a műtrágyaszórás esetében a kijuttatott vegyszer mennyiségét, dózísát is be kellett jegyezni.

Ahhoz, hogy rendszerezhessem az adatokat, választanom kellett a táblázat-kezelő és az adatbázis-kezelő program - az Excel, illetve az Access - között. Egyszerű Access alkalmazás elkészítésével áttekinthetőbb, és felhasználóbarát kezelőfelület kialakítására is lehetőség nyílt volna. Az irodai dolgozók viszont nem rendelkeztek az alapfokú Access programozási ismeretekkel. Az Excel programot ezzel szemben már alkalmazták más feladatok megoldásánál, ezért azt választottam.

Az elkészített táblázatban feltüntettem az összes fizikai blokk adatait, azaz a 80 területhez tartozó 20-30 jellemző változót. Egy termelési év adatait egy munkalapon tüntettem fel. A fontos adatok tárolása és kezelése ebben a formában a vállalkozás számára kellő ideig, egyszerűen megoldható.

Az Excel program szűrési lehetőségeit nagyszerűen ki lehet használni, amikor például adott napon elvégzett munkálatokra vagyunk kíváncsiak vagy egy növényfajta vetésterületét kell meghatározni. A számunkra fontos adatokat rendszerezve láthatjuk a képernyőn néhány másodperc elteltével, amely meggyorsítja a sok esetben szükséges adatgyűjtés egyébként hosszadalmas munkafolyamatát.

EREDMÉNY ÉS ÉRTÉKELÉS

Sikerült egy átláthatóbb, egyszerűen kezelhető és használható rendszert létrehozni, megkönnyítve ezzel az irodai dolgozók munkáját. A létrehozott adatbázis nagyobb mértékben bővíthető, mint amire adott esetben szüksége lehet a vállalkozásnak. Nem igényel speciális szoftvert a használata, a különböző adatok keresése sokkal gyorsabbá vált. Hosszú évekre, évtizedekre megoldható a nyilvántartási rendszer problémája, amennyiben folyamatosan rögzítik az újabb adatokat a rendszerbe. Ebből adódóan az adatok hosszú időre archiválhatók és bármikor lekérdezhetők több évre visszamenőleg (*l. ábra*).

Mivel a gazdakör bérelt földeket művel, a jövőben célszerű lenne feltüntetni a területek tulajdonosainak szerződési számát, a szerződéskötések időpontjai, tartamát, valamint a lejártát is. Ezzel a megoldással tovább lehetne bővíteni a rendszer felhasználhatóságát.

1. ábra

Az Excel program használat közben- egy szűrés megtekintése

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7	1		1	17	Keresztes	Regénye	2005	napraforgó	NK	Bnő	14,01	08 nov szántás				2005.04.05
8												25 márc simítózás				
9												05 ápr ásóborona				
10	2		2	16	Keresztes	Görcsöny		búza	Ludwig		32,34	01 nov szántás				2005.03.12
11												05 nov tárcsázás				
12												05 nov ásóborona				
13	3		3	36		Szava		búza	Pálma		12	30 szept szántás				2005.03.29
14												06 okt tárcsázás				
15												10 okt ásóborona				
16	4		4		Drávaköves	Pécs		búza	Ludwig		4	01 nov szántás				2005.03.12
17												05 nov tárcsázás				
18												05 nov ásóborona				
19	5		5	59		Harkány(Ipacsf)		kukorica	Dekalb 537		43,46	28 szept szántás				2005.04.04
20												01 ápr simítózás				
21												08 máj ásóborona				
22	6		6	51	csepely	Rádfaha		kukorica	DHC 3511		25	16 nov mélyszántás				2005.04.26
23												12 ápr simítózás				
24												28 ápr ásóborona				
25	7		8	58	vasút alatt	Pécs		búza	Garaboly		2,61	03 szept szántás				2005.09.27
26												06 szept tárcsázás				N
27												27 szept ásóborona				
28	8							búza	Csárdás		51	12 szept szántás				2005.09.23
29												15 szept tárcsázás				2005.03.14
30	9		10	9	01-2	Görcsöny		kukorica	PR35P12		45,51	20 nov mélyszántás				2005.04.07
31												03 ápr simítózás				
32												09 ápr ásóborona				
33	10		11	37		Szava		búza	Pálma II.		24	27 szept szántás				2005.03.14
34												02 okt tárcsázás				
35												04 okt ásóborona				
36	11		12	57	vasút alatt	Pécs		búza	Garaboly		6,38	11 szept szántás				2005.10.02
37												21 szept tárcsázás				2005.03.12
38												02 okt ásóborona				
39	12		13	15	R2, Kavar	Regénye		napraforgó	Alexandra		25	29 okt szántás				2005.04.03
40												28 márc simítózás				
41												05 ápr ásóborona				
42	13		14	14	R2, Kavar	Regénye		napraforgó	Alexandra		13,31	30 okt szántás				2005.04.03
43												28 márc simítózás				
44												05 ápr ásóborona				
45	14		15		Ipacsfa			kukorica	Dekalb 537		17,04	21 nov mélyszántás				2005.04.08

Figure 1: The Excel under using- to make a filtering

KÖVETKEZTETÉSEK

Egy új nyilvántartási rendszer bevezetése kezdetben mindig nehézségekbe ütközik. Az EU- s támogatási rendszerek - a régi rendszerhez hasonlóan - precíz nyilvántartást igényelnek, de más rendszerben, mint az korábban megszokott volt.

Az újfajta szemléletmód elsajátítása szükségessé válik, hiszen a pontatlan adatszolgáltatás szankciókat vonhat maga után. Kisebbségi vétség esetén pénzbüntetést, súlyos esetben akár a programból való kizárást is maga után vonhatja.

Aki versenyképes akar maradni, annak pályáznia kell, és aki pályázik annak be kell tartani az EU diktálta szabályokat.

A jövőben még inkább előtérbe fog kerülni a „papír nélküli” irodai munkavégzés, valamint az egyes pályázati lehetőségek kihasználása is. Elképzelhető, hogy a táblatorzskönyvi nyilvántartáshoz hasonló rendszerek kerülnek kiépítésre esetleg országos vagy nagyobb területek egységbe foglalásával.

A régi rendszerek korszerűsítését el kell végezni, ilyen vagy ehhez hasonló megoldásokkal.

IRODALOM

- Nemzeti Vidékfejlesztési Terv az EMOGA Garanciarészleg Intézkedéseire, Magyarország, Végleges változat, Budapest, 2004. júl. 19.,
<http://www.agrarkamara.bekescsaba.hu/rendeletek/2004/nvt.pdf>
A MePAR-ról, <http://www.mepar.hu/mepar.html>
Területalapú támogatások, <http://www.fvm.hu/main.php?folderID=1697>
18/2005. (III. 18.) FVM rendelet,
<http://www.fvm.hu/main.php?folderID=1697&articleID=6432&ctag=articlelist&iid=1>
MePAR: az EMOGA területhez kötődő támogatásainak térinformatikai rendszere,
http://www.georgikon.hu/digkep/konf/Gn2004/mepar_fomi_2004.pdf

Levelezési cím (*Corresponding author*):

Bónai András

7831, Pellérd, Szabadság utca 2/3

H-7831, Pellérd, Szabadság utca 2/3

e-mail: bonaiandras@gmail.hu